

vezilo

GLASILO DELOVNIH LJUDI DO BETI, KOMET

Gospodarski načrt za 1985. leto

Vsako leto ob tem času so vse naše strokovne službe precej angažirane s pripravo elementov za gospodarski načrt prihodnjega leta. V Beti dajemo temu področju večji pomen, ker nam je plan osnovna opora za sprejemanje vseh glavnih poslovnih odločitev in obenem merilo, po katerem ocenjujemo, če poteka tekoče poslovanje normalno. Postopek planiranja teče stalno dvostransko, in sicer: najprej iz skupnega plana, ki nam ga določi družbena resolucija, izvedemo mikro plane, oz. cilje in naloge, ki jih

morajo doseči nižji nosilci, hkrati pa iz objektivnih proizvodnih in cenovnih kategorij poskušamo doseči skupni plan. Dokler ne pridemo do približno enakih števil, se postopek bilanciranja in usklajevanja ne preneha ponavljati, pri tem pa je zelo pomembno, da se v delo vključi čimveč ljudi, ker bodo kasneje pri izvajanju imeli do nalog boljši odnos.

Iz leta v leto se precej spreminja naš obseg poslovanja in struktura proizvodnje, tako da objektivne fizične kategorije pogostokrat niso primerljive med seboj. Zaradi diverzifikacije preje, metraže in konfekcije, moramo nevtralizirati vse spremembe in se osloniti na osnovne nevtralne ekonomske kazalce, kot so: dohodek

na delavca in dohodek na povprečno porabljena poslovna sredstva. S temi merili primerjamo in spodbujamo uspešnost poslovanja znotraj TOZD v DO, prav tako tudi DO v širšem družbenem okolju. Ker pa naša OZD s svojim poslovanjem sega tudi preko naših meja, kjer se vključujemo v mednarodno delitev dela, moramo naše rezultate poleg dinarskih absolutnih vrednosti izkazovati še v dolarjih, saj na ta način nevtraliziramo domačo inflacijo.

Družbeni pogoji gospodarjenja se v letu 1985 ne bodo bistveno spremenili v primerjavi z letom 1984, kar pomeni, da bodo slabi. Še naprej bo glavni indikator nestabilnosti

(nadaljevanje na 2. st.)

Po novem letu namreč. Vendar so to vsakodnevne, oguljene fraze. Življenje je pač takšno, kakršnega si ustvarimo: lepo, veselo, nasmevano ali pa obarvano s temnejšimi toni. Tudi 1984 je bilo takšno, četudi preprosto. Ošvrknilo, da, celo priklenilo nas je s padcem standarda, k čemur so pri-

malo, samo poiskati jih je treba. To je lahko drobno darilce, stisk prijateljeve roke, lepa, topla človeška beseda, lesk ljubljenih oči, nenadni telefonski klic osebe, ki se že dolgo ni oglasila.

In tako naprej.

To je lahko tudi naše dobro delo: pomoč starki, ki težko nese cekar, vsaj enkrat

omembe, na drugi strani pa so to stvari, brez katerih bi težko živeli. Živeli polno, čustveno življenje, da ne bi hodili drug mimo drugega kot drevesa.

Čaka nas težko leto. To je kruta realnost. Čakajo nas še višje cene, čakajo nas grozodejstva po svetu, vojne, prometne nesreče, naravne

Pravijo, da bo boljše

pomogle podivjane cene in dokaj nizki osebni dohodni na drugi strani. Pravijo, da bo podobno tudi 1985. leto.

Vrag naj ga pocitra, še predno se je rodilo! Drugega tudi ne zasluži. Vendar pa se kljub temu splača zakoračiti vanj — zaradi življenja samega, zaradi drobnih stvari, ki nas osrečijo, nam priključijo nasmešek na usta in store, da je dan manj siv kot sicer. In takšnih reči ni

poskušajmo pobožati joka-jočega otroka ali prislusniti težavam drugega. Res se nam vsem skupaj hudo mudi, vendar tako presneto spet ne, da ne bi mogli vsaj za hipec iz lastne egoistične kože.

Lepo je prejemati, še lepše pa je dajati. Večja odgovornost je kaj dobiti, kot kaj dati. Če dobro premislimo, so to vse skupaj drobnarije, komajda vredne

katastrofe... vse to nas čaka. Laže bomo prenašali grozoto in grozodejstva, če bomo vedeli, da je le kje še kdo, ki misli tudi na ljubezen, prijateljstvo, mir in sožitje. Človek lažje pričaka jutrišnji dan, če ve, da bo vsaj delno sončen.

Ko si bomo želeli SREČNO, pomislimo tudi na to.

Predvsem pa: bodimo iskreni v izrekanju svojih želj.

Uredništvo

Plaketa občine Miroslavu Štimcu

Ob letošnjem občinskem prazniku Metlike je prejel plaketo občine Metlika tudi glavni direktor naše delovne organizacije Miroslav Štimac. Predlog za priznanje

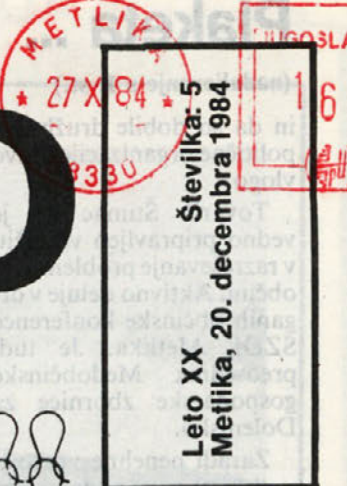

je posredovalo Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Metlika, v obrazložitvi pa so napisali naslednje:

Miroslav Štimac se je rodil 16. februarja 1941. Je diplomirani ekonomist.

Živi v Novem mestu, v naši občini je zaposlen že deseto leto, in sicer kot generalni direktor delovne organizacije Beti. Ima velike osebne zasluge za to, da je dosegla delovna organizacija Beti v zadnjih letih uvrstitev med gospodarsko najtrdnjše DO v tekstilni panogi in da se je razvilo teamsko delo vodilnega kadra. Njegova zasluga je tudi v tem, da so se uveljavili v Beti samoupravni odnosi

(nadaljevanje na 2. st.)

Plaketa ...

(nadaljevanje s 1. st.)

in da so dobile družbeno-politične organizacije pravo vlogo.

Tovariš Štimac se je vedno pripravljen vključiti v razreševanje problemov v občini. Aktivno deluje v organih občinske konference SZDL Metlika. Je tudi predsednik Medobčinske gospodarske zbornice za Dolenjsko.

Zaradi nenehne vpetosti v občinske gospodarske in politične tokove v občini ter zunaj nje, pa še zaradi uspehov, ki jih pri tem dosega, zasluži, da mu delavci in občani Metlike izkažemo priznanje s podelitvijo plakete občine Metlika.

K priznanju tovarišu Štimcu iskreno čestitamo.

Uredništvo

(nadaljevanje s 1. st.)

inflacija, ki bo večja od 50%. To pa pomeni, da bomo zelo težko izračunali in pravilno uravnovesili vse notranje in zunanje stroškovne odnose. Lahko uspemo z velikim naporom dvigniti našo »originalno« uspešnost preko produktivnosti in kvalitete, ki pa nam jo inflacija razvrednosti, ali obratno. Srečo imamo, da je Beti zelo prilagodljiva na okolje in naš proizvodni program se lahko vsakih 6 mesecev bistveno spremeni in prilagodi trenutnemu povpraševanju. V letu 83 in 84 smo manj investirali, zato pa bo v letu 1985 cca 70 milijard st. din investicij po današnjih cenah, kar bo 100 milijard po tekočih cenah.

Glavni poudarek je modernizaciji zastarele opreme, ob nespremenjenem obsegu zaposlenih. Nekatere investicije so že postavljene kot temelj našega srednjeročnega tehnološkega razvoja in dajejo novo vsebino v smislu prestrukturiranja, nekatere pa zgolj zamenjujejo amortizirane stroje. Zaradi ukrepov monetarne politike bomo morali v letu 1985 bolj paziti na naš kapital, zlasti v zalogah (dragi krediti) v finančni politiki prilagajati proizvodno-komercialno politiko in ne obratno, kot smo to počeli do sedaj. Pri nagrajevanju in kadrovanju pa bomo dajali prednost kvalifikacijam in znanju, ker je to predpogoj za izkoriščanje vseh proizvodnih faktorjev na višji tehnološki ravni.

NIKOLA PODREBARAC

NAŠA ANKETA

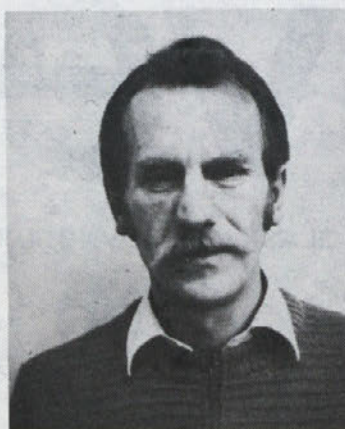
Naša delovna organizacija si je vedno prizadevala, da bi lahko delavcem zagotovila čim boljše delovne razmere, da bi lahko kupila čim več in čim bolj sodobne stroje ter tako lažje sledila tehnologiji in zahtevam nasploh v razvitem svetu. Gradili smo nove proizvodne hale za vso to opremo. Ves razvoj pa je pomenil veliko odrekaj, zlasti pri delavcih. Marsikdaj so bili na račun investicij tudi osebni dohodki nižji kot bi bili sicer. Prisluhnimo, kaj o takšni poslovni politiki mislijo delavci v metliški Beti:

JOŽE PER, vodja oddelka za organizacijo in programiranje: »Vlaganja v stroje in gradbe v preteklosti se danes poznajo, obrestujejo pa se v osebnih dohodkih, ki jih prejemo sedaj, in ki gotovo niso med najnižjimi. To pa je dokaz več, da je bila poslovna politika pravilna. V Beti sem šele štiri leta, verjel pa bi, da so delavci plačevali v preteklosti ceno razvoja svoje tovarne, ki se sedaj vrača, bolj tistim, ki smo še tukaj, in ki prihajajo, kot tistim, ki so že odšli.

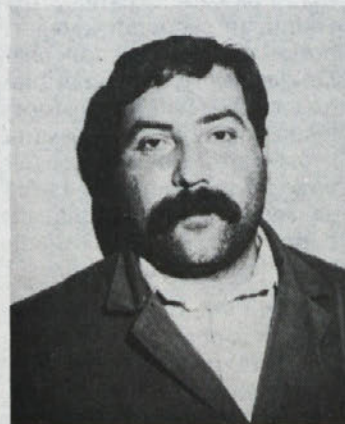
JANKO BRAČIKA, mojster vzorčenja v krožni pletilnici: »Jasno je, da je bila Betina poslovna politika pravilna. Saj ni tako le v Beti, ampak v vsej tekstilni industriji po Jugoslaviji. Odkar sem v Beti, to pa je že 14 let, sem bil za razvoj tovarne, nikoli nisem gledal kratkoročno, vedno sem bil optimist. Seveda je stalno vlaganje prepotrebno, če hočemo s tehnologijo v korak z razvitem svetom. Če bi tako ravnale vse delovne organizacije, danes ne bi bilo izgubarjev. Tovarni Beti veliko dolgujemo, saj bi bila v Metliki še vedno revščina.«

ANTON JAKOČIČ, skladiščni delavec: »Odobravam Betino poslovno politiko in takšen način gospodarjenja kot ga imamo. Res je, da so nekateri gledali kratkoročno in kritizirali. Bodočnost pa imamo le, če se tovarna širi, napreduje, saj tako lahko zaposli vedno nove ljudi, ki ne odidejo po svetu, ampak ostanejo doma.«

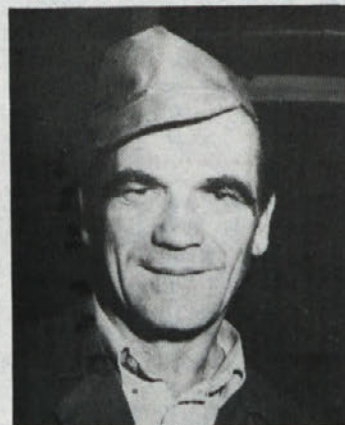
JANKO POPOVIČ, komisioner v pletilnici: »Zadovoljen sem, ko vidim, da imamo dobre stroje, da vse tekoče teče. Raje vidim, da kupujemo nove

JOŽE PER

JANKO BRAČIKA

ANTON JAKOČIČ

NOV UREDNIŠKI ODBOR

Po dolgem času smo dobili nov, bolje rečeno okrepjen uredniški odbor. Dela glavnega in odgovornega urednika bo še naprej (brezplačno) opravljal Toni Gašperič, v uredniškem odboru pa mu bodo pomagali: Ljilja Maršič, Branko Matkovič, Vida Šegina Matkovič, Rus Matjaž, Jože Gerksič, Tone Omrzel, Karolina Končar, Marjetka Žele, Jure Matekovič, Irena Flakjnik Pezdirc, Milena Pavuna, Janko Bračika, Jože Novak, Dušan Rus, Alenka Badovinac, Miomir Čikič in Mojca Konda.

JANKO POPOVIČ

JOSIP RIBARIČ

HERMINA BRAČIKA

saj lažje potrpi vsak po malem, razvoj pa le gre naprej.«

JOSIP RIBARIČ, delavec v suhi apreturi: »Pravilno je, da se je tovarna razširjala in dala kruh ne le Belokranjcem, ampak tudi ljudem onstran Kolpe. Vendar pa so kljub temu da je proizvodnja vse boljša, osebni dohodki nizki in se skoraj ne povišujejo. Pretekla leta smo vlagali, sedaj pobiramo sadove tega vlaganja, zato menim, da bi na ta račun morali povečati tudi plače.«

HERMINA BRAČIKA, sortirka v krožilnici: »Res je, da so osebni dohodki sorazmerno nizki glede na to, kako veliki so življenjski stroški. Seveda pa je pravilno, da smo tudi na račun osebnih dohodkov gradili, saj moramo vsi prispevati k razvoju tovarne, kajti del nje smo in povezani moramo biti z njenim razvojem.«

M. B.

Postanimo ustvarjalni, nagrade čakajo!

V zadnjem času smo se tudi v Beti začeli zavedati, da pri današnjem hitrem napredovanju tehnologije in ob vse večjem konkurenčnem boju, lahko uspeva le tista DO, ki del svojih sredstev namenja jutrišnjemu dnevu.

Za današnje izredno nizko mesto Jugoslavije na lestvici svetovne ustvarjalnosti ni krivo le pomanjkanje strokovnega znanja, ampak je prisotno še nekaj osebnostnih zavor, na primer:

- nismo motivirani za ustvarjalno delo,
- nimamo časa, ker nam ga poberejo včasih čisto neustvarjalne delovne naloge,
- zavirajo nas negativne izkušnje drugih (pravzaprav posledice—posmeh),
- ne upamo si ustvarjalno delati, ker ne zaupamo v svoje znanje in smo prepričani, da znajo drugi (tujci) boljše,
- ne znamo se povezati s sodelavci v učinkovite delovne skupine.

Da bi čim učinkoviteje premagali te osebnostne zavoze in obenem spodbudili vse zaposlene k ustvarjalnemu delu, je bila v naši DO ustanovljena posebna komisija, ki naj bi spremljala delo

inovatorjev, skrbela za njihovo ustrezno nagrajevanje ter za uresničevanje inovatorskih predlogov v prakso. Komisija pripravlja pravilnik o ustvarjalnem delu delavcev, ki bo določal, kaj je izum, tehnična izboljšava, koristen predlog, umestno opozorilo ali avtorsko delo in kakšna nagrada pripada inovatorjem.

Leto 1985 nameravamo razglasiti za leto inovacij v DO Beti. Vsi, ki imate koristne predloge s področij boljšega izkoristka materiala, embalaže, energije, strojev, višje kvalitete proizvodov, organizacijskih rešitev, nagrajevanja, smotrnejše ureditve skladišč, notranjega transporta in z drugih področij, dostavitev svoje predloge v kadrovske splošni sektor. Predlogi naj bodo v pisni obliki s kratko obrazložitvijo, podpisom, polnim naslovom ali s šifro. V primeru podpisa s šifro bo moral predlagatelj istovetnost izkazati z dvojnikom predloga najpozneje pred izplačilom nagrade.

Vsak predlog, ki ga komisija oceni za koristnega, bo najprej nagraden s pavšalno nagrado. Ko pa bo predlog realiziran, bo predlagatelju pripadala še dejanska nagrada, določena s pravilnikom.

Upamo, da naš bo čim več zaposlenih v naši DO na osnovi ustrezne izobrazbe in pridobljenih delovnih izkušenj ter ob dobrem poznavanju proizvodnega procesa, izoblikovalo koristne predloge, ki naj bi izboljšali trenutno stanje. KOMISIJA ZA INOVACIJE

SREČNE, KER JE DELA DOVOLJ — Ženske okrog Starega trga ob Kolpi so zadovoljne, da so našle zaposlitev doma, torej v starotrškem obratu metliškega Kometa. Kot so povedale, jim dela nikoli ne zmanjka, na sliki Brigita Koprivec in njena sodelavka Cvetka Šarič.

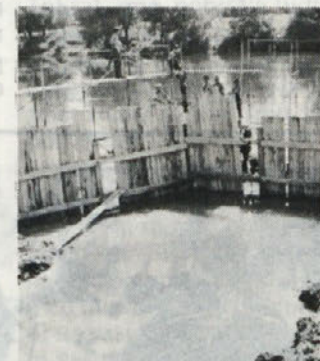

Takole podoba pa ima črpališče tehnološke vode za Beti tik pred zaključkom del.

Voda iz Kolpe

bo moglo priti do zastojev zaradi pomanjkanja vode, kajti Kolpa pač nikoli ne presahne, sedaj pa je v sušnih mesecih večkrat prihajalo do težav v proizvodnji prav zaradi pomanjkanja vode.

Iz Kolpe bodo vodo prečrpavali v vsedalnik v Beti, ki drži kakšnih 200 kubikov, tu se bo umazala, voda pa bo preko filtrov tekla v rezervoar,

Tako je bilo videti gradbišče, ko so začeli dela za gradnjo črpališča na Kolpi.

Med večjimi naložbami Beti v letošnjem letu je tudi gradnja črpališča tehnološke vode za potrebe naše delovne organizacije. Dela pri gradnji tega črpališča se končujejo in kmalu bo Beti v svojem tehnološkem procesu začela uporabljati vodo iz Kolpe namesto sedanje pitne vode iz vodovodnega omrežja.

Sedaj dobiva Beti iz vodovodnega omrežja 20 do 25 litrov vode na sekundo in pritisk v hidrantih ni dovolj visok, kar bi se lahko maščevalo, če bi prišlo do požara. Ko bo nared novo črpališče ob Kolpi, pa bo, če bo to potrebno, po ceveh priteklo tudi do 50 litrov vode v sekundi. Tako se bo delovni proces v barvarni, ki je največji porabnik tehnološke vode, precej skrajšal, saj se bodo kadi hitreje napolnile, poleg tega pa tudi ne

voar, od kjer jo bodo črpali za barvarno in druge potrebe. Celotna naložba bo stala okoli 50 milijonov dinarjev, ima pa poleg naštetih prednosti še en velik pomen: Beti je sedaj porabila okoli tretjino vse pitne vode v metliški občini, ki se večkrat otepa s pomanjkanjem pitne vode. Tako bodo sedaj ti problemi odpadli, povrh vsega pa je za tehnološki proces voda iz Kolpe tudi primernejša, ker je mehkejša.

Proces kadrovanja v širšem pomenu besede zajema sistem pridobivanja, sprejemanja, uvajanja, razvrščanja, premeščanja, napredovanja in reelegiranja delavcev. Učinkovito kadrovanje spada v tisti sklop dejavnikov, od katerih je v veliki meri odvisen uspeh delavcev pri delu v organizaciji združenega dela. O tem, kako učinkoviti ali neučinkoviti smo bili pri kadrovanju v zadnjih 5 oz. 6 letih, je v danem trenutku težko soditi. S konkretnimi tabelami želimo pojasniti in opozoriti na nekatera področja, za katera menimo, da bi jih morali aktivneje reševati.

V obdobju od 1979 do septembra 1984 se je število zaposlenih v Beti povečalo za 144 delavcev ali 8,2%.

Tabela št. 1: število zaposlenih po TOZD in letih

Bolj kot samo povečanje števila zaposlenih je pomembno, kakšno pozornost smo v tem obdobju posvečali izobrazbeni strukturi že zaposlenih ali novozaposlenih delavcev.

Tabela št. 2: % zaposlenih po stopnji izobrazbe

Iz tabele je razvidno, da je bila rast delavcev sicer v prid izobrazbeni strukturi zaposlenih, odstotkovno se je znižalo število NK delavcev, povečalo

pa število delavcev s V, VI in VII stopnjo izobrazbe. Če bi izobrazbeno strukturo razčlenili po TOZD, bi ugotovili, da sta glede števila delavcev v ViŠ in SŠ izobrazbeno v prednostnem položaju TOZD Metraža in Kodranka, med konfekcijskimi TOZD pa zlasti glede % delavcev s SŠ izstopata konfekcija Metlika in Žakanje. V prednostnem položaju sta slednja tudi po številu, oziroma % KV delavcev.

Čeprav je sama kvantiteta v povečanju izobrazbe pomemben dejavnik, je vendar dvoljivo, če kvantiteta deluje neposredno na uspešnost DO. Veliko pomembnejša je kvaliteta izobrazbe. Poleg tega je izobrazba dejavnik, ki deluje na dolge roke.

Tabela št. 3: Kvalifikacijska struktura zaposlenih v »Beti«

V delovni organizaciji imamo najrazličnejše poklice, ki ustvarjajo ugoden % zaposlenih po stopnji izobrazbe. Povsem drugo sliko dobimo če bi pogledali, katera dela in naloge posamezniki z določenim poklicem opravljajo. Površen pregled nam kaže, da se je velika večina tekstilnih tehnikov prekvalificirala v obračunalce OD in razna druga dela in naloge, ki zahtevajo ekonomsko znanje. Pri kadro-

TABELA I.

	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Kiv	250	248	248	244	245	261
P	125	126	149			
M				253	171	273
B	107	105	104			
Konf. M.	418	315	316	300	292	307
Konf. Č.	269	264	262	263	256	254
Konf. M.p.	117	114	110	109	114	110
Konf. D.	152	151	156	156	157	155
Konf. Ž.	—	126	184	193	200	219
DSSS	261	291	273	280	285	289
IC	11	12	14	14	15	17

TABELA II.

stopnja izobraz. leto	1979	1980	1981	1982	1983	1984
VII VŠ	0.8	0.68	0.71	0.66	0.71	0.95
VI ViŠ	1.37	1.54	2.36	2.31	2.28	2.33
V SŠ	7.98	7.8	9.58	10.04	10.68	10.66
NSŠ	1.03	—	1.21	0.99	0.98	0.90
IV VKV	0.63	1.71	0.49	0.55	0.59	0.58
III KV	28.3	28.48	29.95	31.06	31.06	31.67
II PKV	4.13	4.33	4.35	4.35	4.46	4.93
I NKV	55.65	55.42	51.32	50.05	49.10	47.95

TABELA III.

TOZD stopnja izobr.	VII VŠ	VI ViŠ	V SŠ	NSŠ	IV VKV	III KV	II PK	I NK	skupaj
Kiv	—	8	31	—	2	50	20	150	261
Metraža	1	8	35	—	2	78	5	144	273
Konf. M.	—	1	20	—	3	130	7	146	307
Konf. Č.	—	—	10	2	—	112	6	124	254
Konf. M. p.	—	—	1	1	—	18	4	86	110
Konf. D.	—	2	7	1	2	35	24	84	155
Konf. Ž.	—	2	15	—	—	73	18	111	219
DSSS	14	19	73	13	2	101	9	58	289
IC	3	4	9	—	—	—	—	1	17
	18	44	201	17	11	597	93	904	1885

TABELA IV.

leto	povp. št. zaposl.	prihodi	odhodi	% fluktuacije
1979	1654	300	186	9.65
1980	1733	157	147	8.00
1981	1764	203	138	7.00
1982	1819	93	97	5.00
1983	1825	115	90	4.70
1984	1858	136	75	3.80

vanju smo tako ustregli formalni srednji izobrazbi, povsem pa marsikje zbrisali stroko

Vsako leto iz DO Beti odide povprečno 100 delavcev, neka več se jih na novo zaposli, odvisno od potreb, oz. investicij. Stopnje fluktuacije se gibljejo od najnižje v letu 1984 — 3.8%, do najvišje v letu 1979 — 9.65%. (Vsi podatki za leto 1984 se nanašajo na 10-mesečno obdobje.)

Priložena tabela prikazuje gibanje fluktuacije v delovni organizaciji Beti od 1979. do 1984. leta.

Pojav ni obsežen in je pod mejami normale. Ni posebna ugotovitev, če rečemo, da je takšno stanje gibanja delavcev odraz splošne gospodarske situacije in stanja v katerem se DO trenutno nahaja.

ZVESTI BETI — Anica Štukelj in Tončka Švajger delata v črnomaljski Beti že od vsega začetka. Čeprav delata na starih strojih, se ne pritožujeta, saj pravita, da je le nekoliko več ročnega dela kot pri sodobnih, drugače pa dobro tečeta, če sta popravljena. Seveda pa je marsikdaj uspešnost dela odvisna tudi od kakovostnega materiala.

JUBILANTI

Čas se zaradi jubilarov ne ustavi. Drobna misel, spomin na neki datum, trenutek pozornosti bližnjega, stisk roke in k temu še želje za naprej ti dajo vedeti, da se je zaokrožilo neko obdobje. Pa vendar se nekaj vsaj za hip ustavi. Misel, ki zavrti v preteklost. Preblist spominov, obračun s hotenji, pogled v prihodnost in že spet si tu v kolesju sedanjega časa.

Ob praznovanju Kometovih jubilarov smo izbrali nekaj takšnih misli.

MARTINA SCHWEIGER, polagalka blaga v krojilnici:

»Zdi se mi, da smo bili pred dvajsetimi leti ljudje bolj povezani med seboj, bolj enotni in kolegialni. Manj je bilo nevoščljivosti in bolj smo se veselili vsakega napredka. Mogoče tudi zato, ker nas je bilo manj, ker smo bile mlajše in ker še nismo bili tako obremenjeni vsak s svojimi in družinskimi skrbmi. Takrat so bili tudi drugačni časi. Ugodnejši. Tako smo si, če se prav spominjam, pred več kot petnajstimi leti delili skoraj vsake tri mesece razlike v osebnem dohodku.

Spominjam pa se tudi slabših časov. Leta 1967 smo nekaj mesecev prejeli vsi šestdeset odstotne osebne dohodke. Ker ni bilo pravega dela in ker so šli izdelki slabo v prodajo. Pa zaradi tega ni bilo hude krvi. To težavo, kot vse druge, ki so se občasno pojavljale, smo z razumevanjem prebrodili.

Veseli me, da je Komet dosegel današnjo stopnjo razvoja. Osebo sem tudi z delom

zadovoljna. Rada delam, da bi čimveč zaslužila in na osebni dohodek se ne morem pritoževati. Jezi pa me, ker smo preveč popustljivi do napak. Ker nismo odkriti in se bojimo zameriti drug drugemu. Da bi se Komet še nadalje razvijal, da bi osebni dohodki hitreje rastle, cene pa ustalile — to so moje želje za naprej!«

ANGELA ILENIČ — adjustirka gotovih izdelkov:

»Začetek je bil res težak, vendar lep. Malo nas je bilo, bili smo kot ena družina in dosti je bilo denarja. V zadnjih časih pa se odražajo splošne gospodarske težave tudi pri nas. No, jaz se ne morem pritoževati. Zadovoljna sem s službo, delom in prav tako z osebnim dohodkom in lahko rečem, da mi ni težko.

Nekoliko težje sem se pred leti navadila le na prevoz. Pred tremi leti sem se namreč preselila v hišo v črnomaljski občini in se moram do avtobusne postaje najprej prepeljati z

ANGELA ILENIČ

osebnim avtom, kar v zimskem času po novo zapadlem snegu niti ne gre vedno tako lahko. Pa tudi na to se človek navadi. Sedaj, ko nas avtobus zjutraj pripelje do tovarne, je veliko ugodnejše.

Komet je v dvajsetih letih lepo napredoval. Ko sem začela delati, smo imeli na primer eno tračno žago za fino krojenje, pa še ta ni bila zasedena polnih osem ur. Danes delajo štiri s polnimi kapacitetami. Tudi v prihodnje želim, da bi se Komet tako razvijal kot doslej, jaz osebno pa si želim zdravja, da bi lažje dočakala čas upokojitve.«

MARIJA JUREJEVČIČ, evidenciarka kartoteke v skladišču surovin:

»Ko sem se jaz zaposlila v Kometu, se je imenoval še Invalidski zavod. Proizvodni prostori so bili na Pungartu, skladišča in ostali pomožni prostori pa so bili raztreseni po privatnih hišah v Metliki. Delali smo vse vrste izdelkov. Predpasnike, otroške hlače, sušilnice, rudarske obleke in še in še. Skratka vse kar se je dalo sešiti in prodati. Šele 1969. leta se je kot glavni artikel pojavil nedrček.

Do danes je Komet na vseh področjih napredoval. Spominjam se, kako si je moral vsak zase poskrbeti za malico. Jedli smo za strojem ali kar na stopnicah. Zato me danes toliko bolj zrevoltira, ko vidim kaj vse se dela iz malice. Pa ne samo iz hrane. Kdo bi danes pobral buciko, če pade na tla? Takrat smo pobirali tudi ostanke sukanca in jih navijali ter uporabili. Res, da so bili drugačni časi, res pa je tudi, da smo znali, to kar smo imeli, bolj ceniti.

Tudi v medčloveških odnosih je bilo drugače. Vsi smo bili bolj revni in zato bolj enaki in povezani. Sicer pa je splošni napredek prinesel odtujenost med ljudmi v vseh okoljih. Tudi na vasi ali mestnih soseskah ni več tako, kot je bilo včasih.

S Kometom sem rastle, če lahko tako rečem. Zato sem se veselila vsakega napredka. V najlepšem spominu pa mi je ostalo leto 1972, ko smo se preselili v novozgrajene proizvodne prostore. Pa tudi sindikalnih izletov, ki sem se jih udeleževala, se rada spominjam.

Želje za naprej? Da bi Komet dobro posloval in s tem zagotavljal delavcem dobro materialno osnovo!«

Vsem trem jubilaricam se letos izteka 20 let delovne dobe in vseh dvajset let so tako kot še trinaest drugih ostale zveste Kometu. Njihov delež je vtkan v razvoj in napredek delovne organizacije, zato si vsi ti naši sodelavci ob tej priliki zaslužijo še posebne čestitke.

M. N.

Naši jubilaranti

Ob praznovanju občinskega praznika in dneva republike, smo v Konfekciji »KOMET« Metlika pogostili in obdarili tudi naše letošnje jubilarante, ki so v tem letu napolnili 10, 20 in 30 let delovne dobe.

Za 30 let skupne delovne dobe je prejela nagrado: Kristina NASTAV, ki se je že konec septembra poslovila in odšla v zasluženi pokoj. V nadaljnjem življenju ji želimo veliko zdravja.

Za 20 let delovne dobe v naši delovni organizaciji so prejeli plakete in priznanja ter nekateri tudi denarne nagrade: Betka Barbič, Marija Broz, Danica Goleš, Angela Ilenič, Marija Jurejevčič, Marta Kapušin, Anica Pezdirc, Ivana Pezdirc, Marija Peričak, Martina Štepan, Stanko Sodce, Ivo Šoštarčič, Martina Schweiger, Slavica Videtič, Ivanka Žugelj, Ivanka Žlogar.

Skupno dvajsetletno delovno dobo so praznovali: Karlina Jaklič, Antonija Kraševac, Marija Mihalič, Slavko Ožvald, Albina Tošeska

Za 10-letno delovno dobo pa smo imeli naslednje

jubilante: Cvetka Crnič, Ana Dobričič, Marica Galez, Nataša Jaklič, Danica Kopriva, Slavica Kostelac, Jadranka Mihalič, Marica Matešič, Marija Nastav, Barbara Priselac, Katica Peričak, Milka Petrušič, Antonija Stariha, Vera Strahinč, Anka Štubljar, Katica Šajatovič, Biserka Tatalovič, Ana Vidervolj, Dragica Župčič, Mira Blažina, Stefaniya Frice — (iz DE Stari trg), Marija Konda (iz DE Stari trg), Zdenka Kastelic (iz DE Stari trg), Katica Mihelič (iz DE Stari trg), Julijana Veselič (iz DE Stari trg).

Vsem jubilarantom so želeli veliko uspeha pri nadaljnjem delu vsi predstavniki družbeno političnih organizacij, samoupravnih organov in vodstva delovne organizacije.

Počastitev in srečanje je bilo v petek, 27. novembra 1984, v prostorih družbene prehrane.

Uredništvo »Vezila« se čestitkam iskreno pridružuje z željo, da se bomo še dolgo let srečevali v istem delovnem okolju.

Dobrodošlo preverjanje razmer

V oktobru so bili sestanki vseh osnovnih organizacij ZK v Beti. Obravnavali smo razmere v ZKJ, predvsem pa v lastni sredini.

Na razpravah pa ni bil podan predlog za spremembo ali dopolnitev predlogov sklepov 13. seje CK ZKJ. To pomeni, da jih sprejemamo kot sklepe, predvsem pa želimo, da se dosledno izvajajo v vseh sredinah.

Vsebinsko in zaključki razprav v vseh OOKZ v Beti pomenijo oceno stanja in usmeritve za lastno delovanje. Poudarek vseh razprav je bil na idejni in akcijski usposobljenosti OO in članov ZK, liku člana ZK, sta-

ZAMISEL, KI POTREBUJE PODORO

Porodila se je zamisel, ki potrebuje podporo. Denarno, seveda. Za kaj gre? Za video kamero in video recorder. Ustanovljena je že komisija, ki bo zbirala v delovnih organizacijah devizna sredstva. Video kamera in video recorder bi služila delovnim organizacijam, športnim, kulturnim in drugim društvom, družbenopolitičnim organizacijam itd. za beleženje vseh pomembnejših dogodkov v občin Metlika.

Gre za moderno obliko arhiviranja vsega, kar to služi, zato ne gre dvomiti, da bo komisiji uspelo zbrati potrebna sredstva.

bilizacijskemu gospodarjenju in akcijskem povezovanju.

Naj omenim nekaj najpomembnejših ugotovitev in usmeritev:

— OO so primerno organizirane, kadrovsko močne in s primernim kadrovsko-socialnim sestavom, idejno-politična usposobljenost članstva je dobra, dobra pa je tudi zastopanost komunistov v političnem sistemu. To so osnove, in OOKZ so sposobne spoznati, oceniti in usmerjati politične razmere v svojih sredinah.

Toda v praksi ni vedno tako. Večina komunistov sicer dobro dela na svojih delovnih mestih in v političnem sistemu, OO pa ne spremljajo delovanja svojih članov.

Uresničevanje stališč in sklepov OO preverjamo navadno le na programskih sejah, namesto da bi to delali na slehernem sestanku.

Merila, ki jih upoštevamo pri evidentiranju in sprejemanju v ZK, premalo ali pa sploh ne uporabljamo kot merila za preverjanje učinkovitosti in obnašanja članov. Gre za odnos do dela in delovne sredine, za odnos do družbenelastnine, za delovanje v samoupravnem in delegatskem sistemu ter DPO ter za idejno-politično opredeljenost.

Zato se nekatere razmere, s katerimi nismo zadovoljni (npr. delovna in tehnološka disciplina, medsebojni odnosi, slaba informiranost OO, itd.), ne izboljšujejo tako kot bi radi.

Delovni rezultati vseh TOZD so sicer dobri. Ni dvoma, da smo tudi komunisti, vsak po svoji zmožnosti in možnosti, prispevali k temu.

Zavedati pa se moramo, da je dohodek vsak dan bolj odvisen od kakovosti gospodarjenja, zato mora biti naloga članov OO, da z organizirano akcijo spremljamo in usme-

(nadaljevanje na 11. st.)

NAŠ POGOVOR

Z ženskami je lahko

Poleg vratarja je 21-letni Jurij Kure edini moški v Kometovem obratu v Starem trgu. Jurij je vzdrževalec strojev, v Kometu pa je od leta 1977, ko se je začel učiti poklica. Najprej sta bila v obratu dva vzdrževalca, ko pa so začeli delati le v eni izmeni, v kraju pa so odprli Uniorjev obrat, se je drugi zaposlil v Uniorju, tako da je ostal Jurij sam.

Kure pravi, da je z ženskami lahko delati. Seveda pa se trudi predvsem, da bi stroji in s tem proizvodnja čim bolj nemoteno tekli, saj je njegov osebni dohodek delno odvisen tudi od norme, ki jo dosežejo njegove sodelavke.

»Vendar pa se vsak dan zgodi, da je potrebno kaj popraviti, zato grem težko na dopust. Na srečo gre predvsem za manjše okvare,« pove Jurij, ki potoži, da je zaradi veliko različnih strojev, ki jih imajo, precej težav z rezervnimi deli, ker morajo nabaviti veliko različnih delov. »V obratu imamo stroje Singer, FAF, Dürkop, Tekstima, toda kaj, ko moramo kupiti tiste, ki se pač dobijo na trgu. Včasih pa smo imeli probleme tudi s tem, ker smo delali v dveh izmenah in so šivilje dopoldne, na primer, šivale z belim, popoldne pa z rjavim, črnim sukancem,« pripoveduje Kure.

Jurij, ki je doma iz 5 kilometrov oddaljenih Raden-

pa je cesta slaba, cestarjev pa ni. Zato moramo popravljati ceste sami, a kaj, ko v tistem koncu živijo v glavnem le stari ljudje.«

Mladi so se odselili, Jurija pa le ni zamikalo v svet. Doma imajo 32 hektarov veliko kmetijo, oče je na delu v Nemčiji, tako da delata poleg njega na zemlji le mama in stara mama.

»Brat in dve sestri so odšli od doma, jaz pa sem se preveč navezal na službo v Kometu, zato sem se odločil, da ostanem tukaj, zraven pa bom obdeloval še kmetijo,« je zadovoljen s svojo odločitvijo Jurij.

M. B.

NEKAJ PODATKOV IZ ŠOLE

V šolskem letu 1984/85 je v Srednji šoli tekstilne usmeritve sto štiriinšestdeset učencev. Od tega jih dobiva štipendijo sto dvanajst, v šolo pa se jih vsak dan vozi sto šestinšestdeset, k malici pa jih hodi dvainšestdeset.

Predvsem nad slednjim podatkom bi se morali zamisliti, kajti mladi ljudje potrebujejo zdravo vsakodnevno prehrano. Res, dani poceni, vendar je štipendija namenjena tudi kritju stroškov prehrane. Učitelji in starši bodo morali posvetiti temu problemu več pozornosti.

POMOČ ZA KOPAONIK

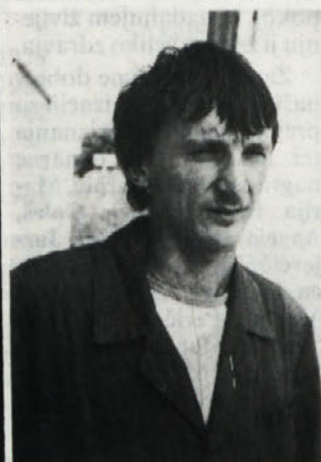
Na zadnji seji IOOS Komet, ki je bila 6. novembra, so člani podprli akcijo za zbiranje pomoči prizadetemu prebivalstvu Kopaonika. Prosto-voljne prispevke so zbirali člani IO sindikata po sindikalnih skupinah. Tako smo v »Kometu« zbrali 28.000,00 din.

OOS Komet bo imela 24. decembra letni članski sestanek. Na sestanku bomo ocenili vsebino in učinkovitost delovanja sindikata pri ureničevanju njegove vloge in funkcij v preteklem letu ter sprejeli programske usmeritve za prihodnje obdobje.

OB ODHODU V POKOJ

Iskreno se zahvaljujem sodelavcem iz TOZD Kodranka in volna za lepo darilo ob dohodu v pokoj. Bivšim sodelavcem želim veliko delovnih zmag, osebne sreče in zdravja.

KATARINA PETRIC

JURIJ KURE

cev, ne pozabi omeniti tudi težav s prevozom.

»Včasih smo se vozili v službo z osebnimi avtomobili, sedaj pa z Uniorjevim kombijem. To je že dobro, vendar

JOŽE KUMER:

Uporaba na lastno odgovornost

● Vi ste mlad in talentiran, torej... Vaš uspeh visi kot zrela hruška na veji. Če ne gre zlepa, uporabite silo. Zamenjajte šefa, zavzemite njegov stolček. Vaš oče je zavzemal bunkerje, pa vi ne bi mogli navadnega stolčka.

● Grizite vse, ki jih poznate, ker poznajo tudi oni vas in bodo marsikaj flakali o vas. Grizite vse, ki jih ne poznate.

Kdo pravi, da nismo športniki?

Urednik mi je rekel: »Ti boš pa napisal nekaj o športu in rekreaciji v Beti.« S tem je bila stvar urejena, jaz pa sem žvečil »čikgumi« in gubal možgane. Kako pisati o športu in rekreaciji v DO, ko pa sploh ne vem, da ta obstaja. Mar ni vse skupaj prepuščeno le iznajdljivosti posameznika in njegovim individualnim možnostim. Nekdo teče, seveda neorganizirano, drugi igra odbojko ob prostem času, seveda neorganizirano. Nekdo nabira gobe, neorganizirano. Ta plava v bifenilni reki, prav tako neorganizirano. Tretji pa smuča v Avstriji, v lastni organizaciji. Lahko njemu, ima dobro plačo, tudi popoldanska obrt mu ne vrže malo. Vendar pa vse to skupaj ni organizirana rekrea-

Le od kod jim takšna predržnost, da za vas niso nikoli slišali. Da bi uspeli v življenju, je treba včasih koga tudi ugrizniti.

● Če vas že mečejo iz službe ali šole, potrudite se vsaj, da vas vržejo zaradi naprednih idej.

● Poskušajte se preko nekoga, nekako, zaradi nečesa prikazati na televiziji in odpeti nekaj, najboljši v kakšni žalostni oddaji.

● Imamo zanimivo situacijo. Državi gre vse slabše, ljudje imajo vse več denarja v banki. Država je zadolžena do grla, a narod odlično živi od kreditov, ki jih plačuje inflacija.

● Na letališču v Zürichu ni priporočljivo vrtati po nosu. Vsi bodo vedeli, da ste iz Balkana.

cijska in športna aktivnost v okviru DO. Prav tako to ni aktivno ukvarjanje s športom v kegljaškem, rokometnem ali nogometnem klubu. O čem naj torej pišem?

Vem. Preprosto bom stopil k uredniku, mu na mizo vrget prazen list papirja in rekel: »Toni, rekreacije in športa v Beti ni.«

Že sem se odpravil proti urednikovi pisarni, ko me znanec pozdravi: »Si videl kako smo jih včeraj »nascali«. Tri razlike, pa še penal nam je spregledal. Najbrž je bil podkupljen.«

»Kdo je koga nascal?« se začudim!

»Mi, Partizan,« pove, ne brez ponosa. »Še dolgo si ne bodo opomogli. Pa tudi v nedeljo bo Velež videl svojega boga,« in že je odhitel dalje.

Pa se zamislim. Kdo pravi, da šport ni prisoten v življenju delavca Beti. Sprehodimo se v ponedeljek po proizvodnji, pisarnah, skladiščih, mehaničnih delavnicah. Povsod bomo našli najnovejšo številko »Sportskih novosti.« Kamorkoli prideš, se pogovor vrte okoli včerajšnjih tekem. Slišiš zbadljivke med sodelavci, nemalokrat začinjene z izrazi, ki mi jih urednik ne dovoli uporabljati.

»Videl boš, kaj bomo iz vas naredili, ko pridete k nam v Zagreb,« kriči Joža na Stanka. »Že včeraj vam bi vzeli piko, da ni bilo sodnika.« Omeni še mater

● Država nima ali dinarjev ali dolarjev, ali kreditov, ali možnosti, ali izhoda. Jugoslovani pa vse to imajo.

● Tako ne bo po znanstvenih in političnih napovedih, temveč s stihijo neke vitalne mentalitete, država odmrla, a Jugoslovani bodo ostali zdravi in živi, lepi in veseli.

● Jugoslovani osnovo OD porabijo za cigarete, variabilni del pa za časopis. Od tega kar jim ostane, kupujejo: klavirje, akvarije, vodomete, vile, avtomobile in jahte.

Če boste upoštevali naša navodila, bodo kmalu ljudje govorili: »Ali si videl, kako se je prebila tista budala.«

Mogoče ste že sami opazili, da pri nas bolje uspevajo budale, kot na Nizozemskem tulipani.

glavnega in sestro stranskega, ki baje ni videl očitnega offsidea, in se odpravi proti Kodranki.

»... ti boga neobjektivnega, dinamovskega. Saj se je na televiziji videlo, da je bil čisti gol, čist kot solza,« se zadere za njim Stane.

In po vsem tem pravijo, da športno življenje ni razvito. Kako to, da potem število dopustnikov in bolniških izostankov naraste v dnevih, ko so na TV pomembnejši športni dogodki.

EPILOG

Po ponedeljkovem sprehodu po prostorih DO Beti se bo vsak, ki trdi, da športno življenje v Beti ni razvito, prepričal o nasprot-nem. Res je, da gre le za pasivno spremljanje športnih dogodkov. Res je, da se športno udejstvovanje začne in konča z gledanjem prenosov preko TV in kasnejše kritiziranje vsega obstoječega v našem jugoslovanskem športu. Toda ali je z drugim panogami človekovega udejstvovanja drugače. Ali nismo podobni pasivni opazovalci tudi v gospodarstvu, politiki, samoupravljanju?

Ko bo vse to prebral Tine iz Dragumlje vasi, bo rekel. »Kakšen šport neki. Samo tisto žogo bi nabijali. Delat, delat, krmo grabit, orat, vinograd okopavat!«

Tine ne potrebuje niti pasivnega, niti aktivnega športnega udejstvovanja.

M. RUS

NA PROIZVODNEM DELU

Hladno jutro! Zbrale smo se pred črnomaljsko TOZD Beti. Čeprav sem prišla na opravljanje delovne prakse že tretjič, sem bila malce zaskrbljena. Strah me je bilo, kako bom v tako kratkem času navezala stike z delavkami, se navadila na delovno okolje in na delo samo.

Toda ves moj strah je bil zaman.

Mentorici Darinka Majdič in Marija Klepec sta nas odpe-ljali v proizvodnjo in nam povedali programe dela. Delo sta nam razdelili in ves čas skrbeli, da smo imeli kaj dela-ti. Tudi delavke so nam pri de-lu veliko pomagale, nas pouči-le o tej in oni stvari, da nismo za vsako stvar nadlegovale mentorice, ki imajo v proizvo-dnji odgovorno delo. Kljub te-mu so stalno skrbele za nas. Povprašali sta nas, če morda delajo napake, če bi rade, da se kaj spremeni...?

Mladinke so nas povabile na mladinski sestanek. Za to smo jim še posebno hvaležne, saj smo se seznanile s proble-matiko druge mladinske orga-nizacije. Ta problematika pa je skoraj v vseh organizacijah enaka. To je problem, ki se kaže tako na območju delov-nega okolja, KS, občine, slabo udeleževanje na mladinskih delovnih akcijah. Dogovarjali so se o urejanju stenčasa, ki ga je res veselje pogledati. Tako urejen stenčas, kot je te dni v črnomaljski Beti, naj bi bil vzor drugim mladinkam in mladincem.

V črnomaljski TOZD je vse tako toplo, domače, da ima človek v takem okolju pravo veselje do dela.

Nikjer se ne počutiš odveč, ne občutiš postrani pogledov, počutiš se domač. Tako nam tudi dolgčas ni bilo nikoli. Tu-di šaljivih in prijaznih besed nam ni manjkalo, saj smo se mnogokrat nasmejale do solz.

Delo smo opravljale v šival-nici za stroji, v krojilnici, v preši, v ročnem oddelku, v adjustirnici. Povsod smo se dobro počutile in zadnje dneve nam je bilo kar hudo, ker smo vedele, da se bomo morale posloviti.

Upam samo, da se bom v Črnomlju tudi lahko zaposli-la, predvsem zaradi dobrih odnosov med delavci in pa samega delovnega okolja.

Črnomaljci, hvala vam!

Darinka Rogina,
3. letnik

1

2

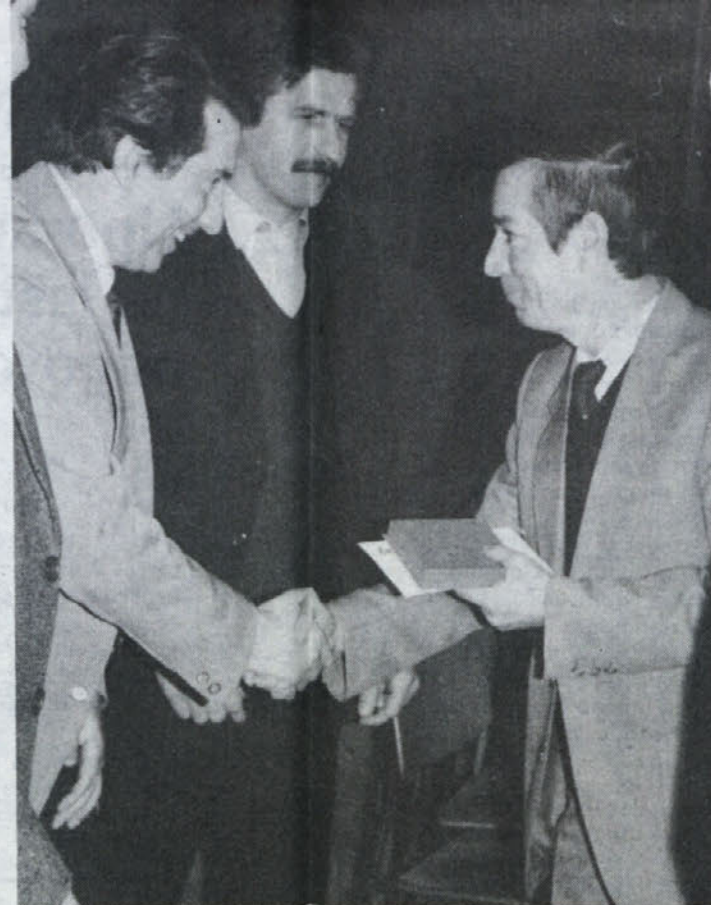
3

4

5

1

6

FOTO REPORTAŽA BRANKA MATKOVIČA

8

9

1. FOTOGRAFIJA — Naše jubilantke v napetem pričakovanju pred začetkom programa.
2. FOTOGRAFIJA — Tudi »glavi« delovne organizacije (predsednik sindikalne konference, predsednik delavskega sveta in glavni direktor) resnosti res ne moremo očitati.
3. FOTOGRAFIJA — Program so popestrili tudi tamburaši, folklorne skupine Ivan Navratil, ki so poželi buren aplavz.
4. FOTOGRAFIJA — Mešanega pevskega zbora »Beti« tokrat za spremembo nismo fotografirali, pač pa njegovo energično pevovodnjo Ano Jankovič Šober, ki je s svojim dirigiranjem pripomogla, da so pevci zapeli še bolj ubrano.
5. FOTOGRAFIJA — Kuverta z jubilejno nagrado, spominska plaketa in topel stisk roke, pa je uradnega dela programa konec ...
6. FOTOGRAFIJA — Zdaj pa k bolj posvetnim rečem
7. FOTOGRAFIJA — Kogar so srbele pete, se je lahko do mile volje naplesal ob zvokih ansambla Kolpa san.
8. FOTOGRAFIJA — Še spominski posnetek z jubilantkami iz kuhinje, ki so bile tudi tisti dan kar precej zaposlene s pripravo dobrot za vse udeležence slovesnosti.
9. FOTOGRAFIJA — In še »gasilska« jubilentov iz Žakanja za konec.

Kooperacija: Da ali Ne?

Ker se sliši veliko različnih komentarjev o kooperaciji oziroma kooperantih, smo odločili, da damo krajšo informacijo v Vezilo z namenom, da realno informiramo slehernega. Posamezni primeri konfeksioniranja pri kooperantih so bili občasno praksa že iz prejšnjih let, organizirano pa se je pristopilo k temu letos.

V drugem polletju tega leta dosegamo mesečno realizacijo iz naslova kooperacije približno 2.000.000 minut. Za prvo polletje 1985. leta je plan 15 milijonov minut ali 2,5 milijonov mesečno, kar pa ni malo, če vemo, da doseže TOZD Konfekcija Metlika mesečno od 2,5 do 2,9 milijonov minut.

beti belokranjska
trikotna
industrija
metlika

Za realizacijo plana kooperacije je potrebno vložiti veliko napora posameznikov, predvsem pa nosi breme preskrbe s skrojenimi artikli krojilnica TOZD Konfekcije v Metliki, kajti ta mora skrojiti dejansko enkrat več metraže, kot jo bi sicer, za kar pa ni tehnično, predvsem pa prostorsko usposobljena.

Drugo večje breme za konfekcijo Metlika je, ker se vsi artikli, sešiti pri kooperantih, adjustirajo in pakirajo pri njih, za kar ni predvsem pravega prostora. Za razrešitev tega problema smo se odločili tako, da bomo postopoma prišli tudi s temi deli večinoma h kooperantom.

Naši kooperanti so raztreseni širom po Jugoslaviji, od Štipa v Makedoniji, do Kočevja, oz. Osilnice. Ker nekateri menijo, da bo na račun kooperantov Beti izgubila renome že

Vsi naši poslovni partnerji iz cele Jugoslavije so se v teh letih že dodobra navadili, da vsako jesen na Vinomeru pripravimo modno revijo, na kateri predstavimo kolekcijo za pomlad-poletje prihodnjega leta. Letos je bilo zanimanje za tak način zaključevanja še posebno veliko, saj je prišlo na Vinomer tudi po 50 poslovnih gostov na dan. V novi kolekciji je okoli 230 modelov, od tega je tri četrtine kopalk. Največ zanimanja je vzbudil program S, ki vsebuje najmodernejšje artikle, od kopalk do oblačil za šport in rekreacijo. V programu S je okoli 100 modelov, za celotno kolekcijo pa je povpraševanje večje, kot Beti lahko naredi. Prve količine iz nove kolekcije bodo kupci dobili kmalu po novem letu.

zaradi kvalitete na eni strani in slabega finančnega rezultata iz tega naslova na drugi strani, ne more biti res in ni, kar je razvidno iz naslednje analize.

Če peljemo šivat 20.000 komadov ženskih hlačk v Makedonijo, je račun naslednji, s tem da so v polno lastno ceno zajeti tudi osebni dohodki izdelavnih delavcev Beti.

Čeprav ta strošek ne nastopa, smo ga upoštevali, ker menimo, da je kompenzacija za transportne stroške šivanja pri kooperantu.

Transport 20.000 kosov hlačk v Makedonijo stane 60.000 din za kos, ali 150.000 din za vožnjo v obe smeri. Osebni dohodki izdelave pa so približno 240.000 din za 20.000 kosov hlačk po normativu 4 minute za kos.

Največja pozitivna razlika je pri kopalkah in najmanjša pri hlačkah, vendar moramo gledati konfekcijski program v celoti in zgornja ugotovitev ne sme vplivati na odločitev o asortimanu šivanja pri kooperantih.

Tako nastanejo pozitivne razlike po posameznih artiklih

od 2 do 20% na prodajno ceno.

Naše bralce pa najbrž najbolj zanimajo kooperanti zasebniki, saj se slišijo o tem najrazličnejši komentarji. Beti sodeluje z dvema obrtnikoma, ki imata redno obrtno dejavnost s petimi zaposlenimi in s petimi, ki imajo popoldansko obrt.

Z vsemi imamo sklenjene pogodbe za nedoločen čas, kar pomeni, da bomo delali z njimi tako dolgo, dokler bo za Beti ekonomsko opravičeno in bomo imeli možnosti plasirati zanimive artikle na domači trg.

Vsi vemo, da lastna konfekcijska proizvodnja v večji meri dela za izvoz, kar bomo morali delati tudi v bodoče, če bomo hoteli zagotavljati prepotrebne devize za nemoten potek proizvodnje. Še pomembnejše pa je ustvarjanje deviz za nakup nove, sodobnejše opreme, kajti brez te ne bo možno konkurirati na tujem, pa tudi domačem trgu.

Kar se tiče pridobivanja redne, oziroma popoldanske obrti, imajo vsi občani enake pravice in možnosti, če izpolnjujejo zahteve, ki so predpisane z različnimi zakoni, ki jih izvajajo občinski upravni organi, na katere ne more vplivati Beti, a tudi posamezniki ne.

Jasno pa je, da kooperanski odnosi vplivajo pozitivno ne samo za Beti, ampak tudi za širšo družbeno skupnost, ki ureja te odnose preko davčne politike in drugih normativnih oblik. Evidenca in ostalo poslovanje se vodi po internih in širše družbeno veljavnih predpisih.

Mislim, da bi se morali vsi tako aktivno vključiti v razglabljanje okoli ostalih problemov proizvodnje, kot smo se v ugotavljanje smoternosti kooperacije, saj imamo veliko problemov, ki so tudi naši.

To so problemi kvalitete pletiva, barvanja, krojenja pa tudi šivanja, tu je tudi disciplina, red, čistoča, medsebojni odnosi in še bi lahko našteval, saj smo zato tu, da delamo v interesu svoje delovne organizacije, kakor tudi v interesu širše družbene skupnosti, saj bomo samo tako vsi bogatejši in bolj zadovoljni.

Pred kratkim je bil po »uradni dolžnosti« nazadnje pri nas v Beti tovariš Tavčar, komercialni direktor kranjske Elite, našega dolgoletnega in dobrega poslovnega partnerja. Ob tej priložnosti je Toni Gašperič tovarišu Tavčarju, ki odhaja v pokoj, izročil v imenu Beti skromno darilo, in mu zagotovil, da bo tudi kot upokojenec v Metliki in Beti vedno dobrodošel gost in prijatelj.

(nadaljevanje s 6. st.)

rjamo dogajanja v lastni in drugih sredinah.

Letos nismo imeli akcijske konference. Imeli pa smo nekaj posvetov sekretarjev OO če-

BETKO IMA BESEDO

Imeli smo sestanek uredniškega odbora. Po dolgem času, kajti nekdanjih članov že dolgo ni v naši delovni organizaciji. Odšli so s trebuhom za kruhom v druge fabrike. Novo članstvo uredniškega odbora se je odločilo, da se bo sestajalo enkrat mesečno. Priseglo je, da bo izšlo Vezilo vsak mesec.

Brez izgovorov, brez odlašanj. Tekla je beseda tudi o vsebini decembrske številke. Urednik je rekel: »Na naslovni strani mora biti novoletna čestitka uredništva, družbeno-političnih organizacij in vodstva.«

Jure Matekovič, član uredništva pa je pripomnil: »Objavimo še čestitko za osmi marec. Kdo ve, če bo Vezilo do takrat sploh izšlo.« Pripomba ne leti samo na uredniški odbor, ampak na vse, ki so za informiranje zadolženi po službeni dolžnosti.

prav so vzroki in potrebe za skupne dogovore komunistov Beti (kvaliteta in pogoji gospodarjenja, dograjevanje o sistemu nagrajevanja, investicije in podobno).

V avgustu smo se na posvetu sekretarjev dogovorili, da skličemo akcijsko konferenco o nagrajevanju po delu. Pred nami je namreč zahtevna naloga, uskladiti moramo naš sporazum o delitvi ostanka ČD in sredstev za OD s sporazumom tekstilne panoge.

Prizadevanja OO za sprejem novih članov, niso bila uspešna. V zadnjih treh letih nobena organizacija ni sprejela novega člana. Beležimo le nekaj prevezav iz drugih OO v naše OO, približno enako pa je tudi število odhodov in prevezav iz naših OO v druge.

Posamezniki, ki smo jih poklicali na razgovor, in si za služijo članstvo, se niso mogli odločiti. Razlogi? Trdijo, da nimajo časa in možnosti za delo v ZK, da niso rešili osebnih zadev (poroka), menijo, da je članarina ZK previsoka, niso zadovoljni z razmerami v ZKJ, moti jih neodgovornost in kršenje moralnih norm posameznikov, članov ZK.

Tudi poizkusi sodelovanja z OO ZSMS in pridobivanje novih članov iz njihovih vrst, niso uspeli.

Tako se članstvo v odnosu na število zaposlenih manjša. Naloga je tako jasna: pridobivati moramo nove člane, zlasti iz vrst mladih.

Letos je v Beti 155 komunistov ali 8,3 odstotke zaposlenih. Številka torej, ki skupaj s strukturo in razmerami v OO ZK Beti, veliko pomeni.

Marija Vukmanič

Takoj po okupaciji kraljevine Jugoslavije so se v vsej državi pod vodstvom KPJ začele priprave na vstajo in oboroženi boj proti okupatorjem. Politburo CK KPJ je s tem namenom 22. junija 1941 imel v Beogradu sestanke, na katerem je proučil nastale razmere in objavil PROGLAS NARODOM IN NARODNOSTIM JUGOSLAVIJE ter jih pozval na boj proti okupatorjem. Čez nekaj dni, 27. junija, je bil ustanovljen glavni štab partizanskih odredov Jugoslavije pod vodstvom Josipa Broza—Tita. Kmalu nato je 4. julija 1941 politburo sprejel zgodovinski sklep o začetku oboroženega boja.

Razen številnih udarnih skupin in destin, ki so jih ustanovili po vsej Jugoslaviji, so vse bolj nastopale tudi partizanske čete in odredi, ki so bili spočetka osnovna oblika vojaške organizacije. Toda najpomembnejša etapa v razvoju oboroženih sil narodnoosvobodilnega boja je bila ustanovitev prve proletarske brigade. Sklep o ustanovitvi je sprejel Vrhovni štab NO POJ v sporazumu s CK KPJ v želji, da bi začeli razvijati močnejše gibke enote, ki bodo sposobne opravljati naloge operativnega značaja. V zvezi s tem je bil izdan ukaz, da mora biti formiranje prve proletarske brigade končano do 22. decembra 1941. Proglasitev brigade je bila 21. decembra 1941 v majhnem bosanskem mestecu Rudu. Pred postrojenimi bataljoni je govoril tudi poveljnik NOPOJ Josip Broz—Tito in poudaril vlogo Prve proletarske brigade in perspektivno nadaljevanje razvoja narodnoosvobodilnega gibanja. Brigada je dobila zastavo. Zastava je bila rdeča, sredi polja je petokraka zvezda, s srpom in kladivom, na robu pri kopju

pa so bile izrezane začetnice brigade. Že naslednji dan po ustanovitvi brigade, 22. decembra 1941 so jo poslali na prvo bojno nalogo v novi sestavi, ki jo je uspešno opravila. S tem je pokazala, da je ustanovljanje takih enot upravičeno, zato so zatem sledile še druge proletarske brigade. Tako je bil z ustanovitvijo prve proletarske brigade postavljen trden temelj oboroženim silam narodov in narodnosti Jugoslavije, zato se dan njene ustanovitve, oziroma dan njene prve bitke proslavlja kot dan JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMADE.

Danes smo svobodna, neuvrščena dežela z lastno sodobno opremljeno armado, katere glavno preokupacijo je braniti deželo pred zunanjim in notranjim sovražnikom. Iz tega je razvidno, da je Jugoslovanska ljudska armada tudi v današnjem mirodobnem času sila pomemben dejavnik naše samoupravne družbe. Za vsakega mladega fanta je dolžnost in čast služiti svoji domovini. V JLA pa se mladi fantje ne učijo samo ravnanju z orožjem, ampak se učijo discipline, razširjajo se nova poznanstva, nova prijateljstva, širi se bratstvo in enotnost, kajti tu se srečujejo mladi iz vseh krajev Jugoslavije. Armada pa bi morala in tudi mora služiti kot vzor pripravljenosti in vzor discipline vsem prebivalcem SFRJ. Kdor pravi, da je v današnjem času lahko služiti domovini se moti. Vsak dan slišimo po radiu o novih vojnah, novih sovraštvi. Zato mora naša armada pozorno spremljati dogodke okoli nas.

»NIČ NAS NE SME PRESENETITI!«

pravi naše geslo. Tega se moramo tudi zavedati in tudi dosledno izpolnjevati vse naloge, ki se pred nas postavljajo. Kajti le tako se lahko nadamo svobodi, miru in življenju kakršnega zdaj živimo. K temu pa nas zavezujejo tudi besede tovariša Tita, ki je večkrat dejal: »Lahko državi, ki ima takšno armado in takšno ljudstvo kot je naše!« Torej je zaupanje tovariša Tita bilo brezmejno. To zaupanje pa je treba tudi v bodoče upravičevati. Toda kako? Z izpolnjevanjem vseh nalog, ki so pred nami, z boljšim delom, z učenjem. Kajti razumeti moramo, da le tako lahko koristimo sebi, naši obrambi, ljudstvu in domovini.

IVAN MALEŠIČ

KULTURNI DNEVI

Bralci Vezila gotovo vedo da imajo učenci naše šole pet kulturnih, pet naravoslovnih in pet športno-obrambnih dni. Tokrat bomo napisali dve-tri besede o drugem kulturnem dnevu v Ljubljani. V Mladinskem gledališču so si učenci najprej ogledali Filipičevo tragedijo Ujetniki svobode, popoldne pa še film o velikem Indijcu Mahatmi Gandhiju. Oboje je pustilo v učencih globoke vtise.

OBVEZNO PREBERITE

Denar le za krpanje streh

Samoupravna stanovanjska skupnost ima v svojem opisu nalog tri osnovna področja dejavnosti, in sicer:

— Gospodarjenje in vzdrževanje družbenega stanovanjskega fonda,

— Kreditiranje in pospeševanje družbene in zasebne gradnje stanovanj,

— Skrb za stanovanjske razmere socialno šibkih družin.

Glede na to, da segajo začetki gradnje družbenih stanovanj v leto 1960, je fond družbenih stanovanj relativno skromen, saj razpolagamo samo s 361 družbenimi stanovanji, ali 15% vseh stanovanj v občini. Vrednost tega družbe-

nega premoženja znaša 396.353.179,00 din.

Samoupravni sporazum o postopnem prehodu na ekonomske stanarine določa, naj bi te poleg stroškov za vzdrževanje stanovanjskega fonda pokrivala tudi potrebe po novogradnji stanovanj. Določila tega sporazuma nismo uspeli uresničiti, med drugim tudi zaradi neugodnih družbeno ekonomskih razmer in prizadevanj za gospodarsko stabilizacijo. Izračuni kažejo, da delež stroškov za stanarino v primerjavi z rastjo osebnih dohodkov stalno pada, in sicer od leta 1960, ko je stanarina znašala 20% od povprečnega osebnega dohodka na 5,2%, kolikor znaša povprečna stanarina glede na povprečni osebni dohodek v letu 1984.

V kako kritičnem stanju je vzdrževanje družbenega stanovanjskega fonda govori podatek, da nam uspe pokriti samo okoli 50% najnujnejših vzdrževalnih stroškov, ali z drugimi besedami povedano, denarja je le toliko, da za silo krpamo strehe, vse drugo mora počakati.

Postavlja se torej vprašanje, ali pospeševati gradnjo dragih družbenih stanovanj, ki jih ne bomo mogli vzdrževati, ali nameniti več pozornosti vzdrževanju že zgrajenih stanovanj. Naše mnenje je, da med

prizadevanje za gospodarsko in ekonomsko stabilizacijo spada tudi preprečevanje propadanja družbenega premoženja, v našem primeru družbenih stanovanj.

To poudarjamo tudi zaradi tega, ker imajo občani, oziroma delavci, ki živijo v družbenih stanovanjih možnost, da v izjemnih primerih, ko bi stanarina globlje posegla v njihov družinski dohodek, zaprosijo za družbeno pomoč. Te ugodnosti pa nimajo tisti, ki živijo v lastnih stanovanjih.

Kot smo navedli v začetku tega sestavka, je velika večina, ali 85% občanov vendarle podvržena vsem ekonomskim zakonitostim v pogledu vzdrževanja svojega stanovanja. Zato menimo, da ni pravega opravičila za to, da pustimo propadati družbena stanovanja.

Kar se tiče organizirane gradnje družbenih stanovanj, bi lahko dejali, da je bolj ali manj uspešno sledila razvoju industrije v občini.

Povprečno letno je bilo zgrajenih 15 stanovanj. Od tega povprečja odstopa srednjeročno obdobje 1975—1980, ko je bilo zgrajenih 130 stanovanj ali 26 stanovanj letno. To obdobje je značilno še po tem, da smo gradili pretežno majhna stanovanja.

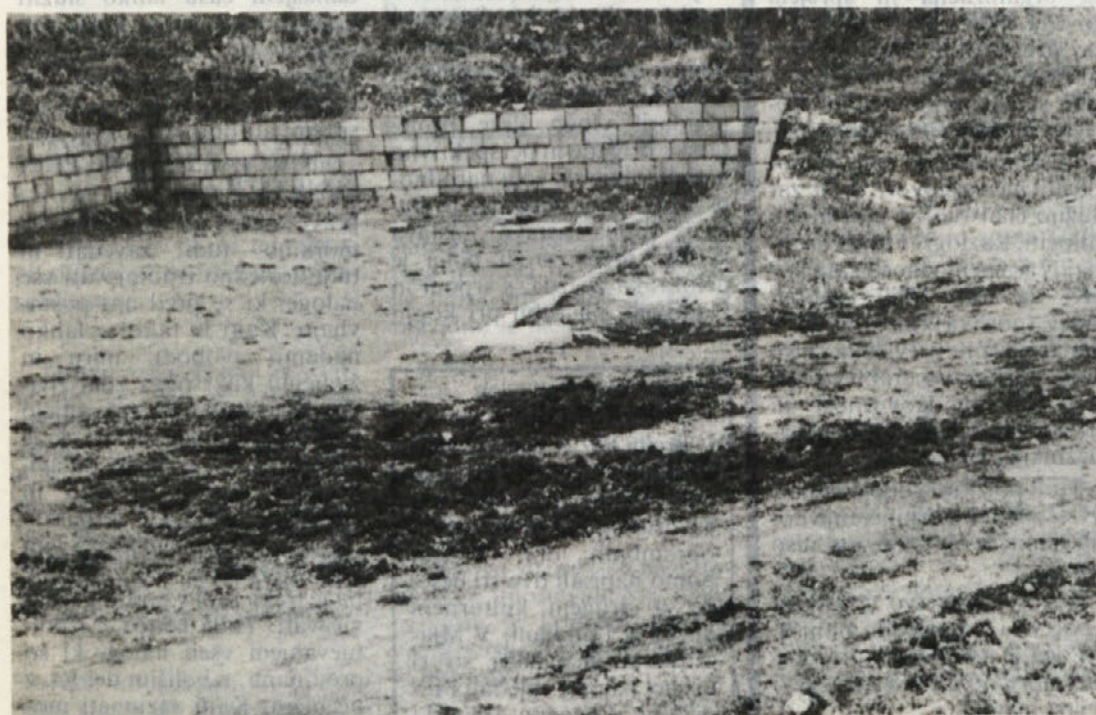
V srednjeročnem obdobju 1981—1985 pa je stanovanjsko gospodarstvo doživelo korenite spremembe, zlasti v tistem delu, ki se nanaša na zbiranje sredstev za gradnjo stanovanj. Tako se sedaj večina sredstev za te namene izdvaja iz čistega dohodka, ne več iz dohodka.

Takole bi nekateri najraje obračunali s Humoreskami Tonija Gašperiča, še raje pa z avtorjem samim. Vedno znova se potrjuje, da beseda bolj zadene kot svinčena krogla, Tonijeva knjiga pa je prava strojnica, ki strelja besede.

Prav to dejstvo sodi med vzroke za to, da je vse manj zanimanja za vlaganje v družbeno gradnjo stanovanj. Za ilustracijo bi navedli samo podatek, da so vse delovne organizacije v občini v petdeset stanovanjskem bloku, ki smo ga začeli graditi v letu 1984, odkupile samo 12 stanovanj. Pri tem je treba vedeti tudi to, da do leta 1988 ali 1989, razen že začete gradnje, ne bo novih stanovanj. Za investitorja, to je Samoupravno stanovanjsko skupnost Metlika, pa je v tem trenutku odprto zlasti vprašanje nadaljevanja začete gradnje.

Možnosti, ki smo jih imeli v obliki združenih sredstev in pomoči banke, so izčrpane. Na vrsti so torej kupci stanovanj s svojimi sredstvi. Poleg prej navedenih 12 stanovanj, za katere imamo sklenjene predkupne pogodbe z delovnimi organizacijami, nam je uspelo pridobiti še osem etažnih lastnikov, ki nameravajo kupiti stanovanja v novem bloku. Največ 14 stanovanj lahko pokrijemo s sredstvi solidarnosti, odprto ostane torej vprašanje, kam s preosta-

To ni razrita poljska pot, prav tako tudi niso bili na delu divji prašiči. To je del steze na tovarniškem igrišču. V eni letošnjih števil smo objavili fotografijo, na kateri so dekleta iz naše šole pridno urejale igrišče. Kaj pa zdaj? Mar igrišča spomladi več ne bomo potrebovali ali pa čakamo, da bo vse skupaj prekril in poravnal sneg?

limi 16 stanovanj, oziroma, kako dokončati začeto gradnjo.

Od tega, kako nam bo uspelo zaključiti začeto gradnjo, je odvisna tudi nadaljnja politika gradnje družbenih stanovanj v srednjeročnem obdobju 1986—1990. Kot je bilo že omenjeno, smo zaključek začete gradnje načrtovali za konec leta 1985. V kolikor se ta rok premakne v leto 1986, ali še kasneje, se bo odmaknil tudi rok za začetek gradnje naslednjega objekta. Vidimo torej, da v naslednjem srednjeročnem obdobju ne bo nobene novega družbenega stanovanja, vse do leta 1989.

Pomoč družinam, ki iz objektivnih razlogov niso v stanju, da bi svoje stanovanjske probleme same rešile, sega v leto 1976, ko so bila zgrajena prva solidarnostna stanovanja v občini Metlika.

Od takrat, pa do danes, je bilo zgrajenih 40 solidarnostnih stanovanj.

Gradnja in dodeljevanje solidarnostnih stanovanj pa je le ena od oblik socialne pomoči družinam z nizkimi osebnimi dohodki. Druga, nič manj važna oblika pomoči, je subvencioniranje stanarine.

Glede na že omenjene neekonomske odnose pri stanarinah, ko znaša povprečna stanarina samo 5,2% od povprečnega osebnega dohodka, te pomoči ne prejema večje število stanovalcev.

Vsa leta je delo nadomestilo za stanarino dobivalo največ 6 stanovalcev. V letu 1984 pa je to število bistveno manjše.

Do take družbene pomoči pa niso upravičeni tisti delavci, oziroma občani, ki živijo v svojih lastnih stanovanjih, ne glede na njihov socialni položaj.

Iz povedanega lahko zaključimo, da ima naša družba dovolj razvite zaščitne regulative za občane, ki iz upravičenih razlogov sami ne morejo rešiti svoje stanovanjske probleme.

Prepričani smo, da je naša skupna, in največja skrb, kako zagotoviti dovolj sredstev za primerno vzdrževanje obstoječega stanovanjskega fonda in za to, da bi tudi v bodoče lahko nemoteno gradili tako

Ena najboljših in najuspešnejših ljubiteljskih kulturnih skupin iz Metlike, folklorna skupina Ivan Navratil, v kateri delujejo tudi naši delavci, je sredi tega meseca v kulturnem domu Edvarda Kardelja pripravila celovečerni nastop, s katerim so pred nabito polno dvorano navratilovci proslavili 10-letnico svojega plodnega delovanja.

družbena, kakor tudi zasebna stanovanja.

Menimo, da je stanovanjsko vprašanje za slehernega občana eno od ključnih vprašanj socialne varnosti, ne glede nato, ali je zaposlen ali ne.

To poudarjamo zlasti zaradi tega, ker smo na pragu novega srednjeročnega obdobja, ko se bomo morali odločiti o tem, kolikšen del čistega dohodka bomo namenili za reševanje stanovanjskih vprašanj.

Stabilizacijska prizadevanja nas silijo, da sleherni občan znatno več sam prispeva za

rešitev svojega stanovanjskega problema.

Na koncu bi želel dodati še to, da bi želeli več sodelovanja tudi pri oblikovanju naših skupnih interesov. Samoupravna organiziranost stanovanjske skupnosti nudi možnost tvornega sodelovanja.

Poleg skupščine, ki jo sestavljajo delegati delovnih organizacij, še delegati zborov stanovalcev, so tu še ostali skupni organi, kot so:

— Odbor za družbeno pomoč.

— Odbor za graditev stanovanj,

— Odbor za gospodarjenje.

Preko teh skupnih organov in z njihovo pomočjo, želimo oblikovati tako obseg, kakor tudi obliko stanovanjske gradnje. V teh organih se odloča tudi o družbeni pomoči in gospodarjenju s stanovanji. Razume se, da se v odborih in komisijah oblikujejo zgolj predlogi, in da se o njih dokončno odloča na skupščini skupnosti. Tu pa se začenjajo težave.

Ne glede na vsebino, o kateri naj bi skupščina razpravljala, ostaja vedno odprto vprašanje, ali bo navzočih dovolj delegatov ali ne.

Naša usmeritev ob sklicevanju sej je, da skupščino ne obremenjujemo s podrobnostmi, zato seje niso pogoste.

Iz dosedanjega dela bi lahko ugotovili dokaj porazno stanje glede prisotnosti delegatov iz delovnih organizacij.

Prepričani smo, da iz odsotnosti delegatov na sejah ne moremo zaključiti, da na stanovanjskem področju ni problemov.

Koliko teh problemov bomo uspeli rešiti, pa je odvisno tudi od tega koliko bodo delegati Samoupravne stanovanjske skupnosti čutili potrebo po sodelovanju v samoupravnih organih skupnosti.

ZA SAMOUPRAVNO STANOVANJSKO SKUPNOST
OBČINE METLIKA
TAJNIK:
MAKS KOLEŽNIK

PROSLAVA IN DRUGO

Učenke Srednje tekstilne šole so pripravile interno proslavo ob občinskem prazniku in dnevu republike. Zbrale so se v kulturnem domu Edvarda Kardelja, kjer so občuteno podale Jamo, delo Ivana Gorana-Kovačiča. Učenke napolnijo kulturni dom preko šolskega leta večkrat: tam imajo filmske predstave in druge kulturne prireditve: koncerte, recitale, prikaze plesov itd.

Lahko rečemo, da žive učenke bogato kulturno življenje.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame Ane Lukunić se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in OOS TOZD Metraža za podarjene vence in izrečena sožalja.

Žaluojača hčerka
Barica Matešić
z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame ROŽE VARDIJAN iz Pravutine se iskreno zahvaljujem OOS, vsem sodelavkam in sodelavcem Kometa za podarjena venca, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žaluojača
Željeznjak Dragica
z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta Matije Razumića iz Reštova se iskreno zahvaljujem zaposlenim v TOZD Konfekcija Metlika za podarjene vence, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hčerka Ljubica Kočevar
z družino

ZAHVALA

Ob nenadni smrti očeta Antuna Maršića iz Kamanja se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz TOZD Metraža za podarjene vence in izrečena sožalja. Hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žaluojača družina Maršić

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta Franca Stojnića z Radovice se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji »Komet« ter vsem sodelavkam in sodelavcem za podarjene vence, izrečeno sožalje in spremstvo na očetovi zadnji poti.

Hčerka Jožica Horvat

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame Ane Lukunić se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Kodranka in volna ter pevskega zboru »Beti« Metlika za podarjene vence ter denarno pomoč.

Hvala vsem, ki ste mi stali ob strani v teh težkih trenutkih in mi izrekli sožalje.

Žaluojači sin Stjepan
z družino

Atletski klub Novo mesto sodi ne samo med boljše športne kolektive na Dolenjskem, ampak se z rezultati in uspehi svojih članov uvršča med boljše atletske klube v Sloveniji in Jugoslaviji. V vrstah AK Novo mesto, ki ima tudi več članov iz Bele krajine, je vrsta članskih in mladinskih državnih prvakov in reprezentantov. Ker pa je družbena skrb za razvoj atletike na Dolenjskem omejena bolj na besede, ta regijski klub dela v dokaj težkih in nespodbudnih razmerah, ki jih mlada dekleta in fantje premagujejo le z veliko zagnanostjo in ljubeznijo do kraljice športov, kot pravijo atletiki. Beti je med prvimi delovnimi organizacijami, ki je pokazala razumevanje za nadaljnji razvoj atletike in priskočila na pomoč AK Novo mesto, klubu, ki je resnični nosilec razvoja atletike na Dolenjskem in v Beli krajini. Na sliki: del članov atletskega kluba, med njimi tudi državni prvaki Darko Cujnik, Boris Okleščen, Robert Šikonja, Igor Primc in Gorazd Gabrijel.

FOTO ŽEBLJIČEK

Zgleda, kakor da nam je najpomembnejše le, kako je očiščena okolica tovarne s prednje strani, kaj pa je zadaj (za barvarno na primer) pa tako in tako nihče ne vidi. Mogoče pa je to kakšno priročno smetišče?

POTREBNE SO SPRETNE ROKE — Majda Gorše iz tozda Konfekcija Črnomelj dela pri stroju, s pomočjo katerega lepi nalepke ali napise na puloverje, kopalke, trenirke in drese. Dobili smo jo pri delu, ko je ravno lepila napise na puloverje, povedala pa je, da je prav to lepljenje dokaj težko, a tudi norma je visoka, saj mora v osmih urah prilipiti okraske na 500 kosov oblačil.

Ta današnja mladina ali zabeležka z nekega izleta

Kadar človek organizira izlet, mu prav gotovo ni lahko. Toliko lepih krajev je v naši deželi in toliko znamenitosti, ki si jih je vredno ogledati. Upoštevat pa je seveda treba tudi mnenja in želje udeležencev izleta. Tako sem (v vlogi predsednika OO ZSMS TOZD konfekcija Metlika) moral organizirati izlet, na katerem se ne bi preveč vozili. Dela sem se lotil z vso resnostjo in izlet je bil pripravljen. Upam, da sem s svojo organizacijo uspel, saj sem prepričan, da je vsak od udeležencev našel nekaj, kar mu je bilo všeč. Moram pa še povedati, da je bil to mladinski izlet, in da je uspešna izvedba izleta zasluga ostalih mladincev.

Zbrali smo se v hladnem in deževnem vremenu pred našo delovno organizacijo. Zbrali smo se z željo, da bi dva dneva preživeli prijetno, se zabavali, hkrati pa pozabili na vsakdanje težave in skrbi. Bili smo pisana družina — aktivni in

neaktivni mladinci, tisti, ki po letih sploh niso več mladinci, a se še zmeraj počutijo mlade. Bilo je precej predsednikov, sekretarjev in ostalih funkcionarjev. Na izlet pa nismo šli brez šoferja in vodiča. Sicer pa jima moramo čestitati, ker sta se sploh upala z nami. Škoda, da ni bilo novinarja, ker bi bilo potem naše tovarniško glasilo natrpano samo z novicami s tega izleta. Nekaterih bi se prav gotovo znašli tudi v ČRNI KRONIKI. Imeli pa smo srečo, da sekretarka naše DO ni pisala zapisnika.

Pa se vrnimo k izletu. V avtobusu je bilo prijetno. K temu je pripomogla pijača, pa tudi ansambel, se pravi harmonikar, ki je pridno raztegoval svoj meh in prispeval ogromen delež k dobremu razpoloženju. Imeli pa smo tudi kitarista, vendar pa ta, na srečo, ni igral, ampak je že ob prvih zvokih harmonike pridno dremal.

Vožnja čez Gorski kotar je bila vse prej kot prijetna. Že v Delnicah je čakal na cesti led, ob cesti sneg in po drevju ivje. Nekdo je pripomnil, da so domačini čez noč cel gozd prebarvali v belo. Drugi so žalovali, ker so s seboj vzeli kopalke namesto smuči. Vendar pa smo si vsi oddahnili, ker nobena od naših mladink na ledu ni padla. Po krajšem počutku v Skradu, kjer smo zajtrkovali, smo se odpeljali proti Reki. Prenehalo je tudi deževati in pokazalo se je sonce. Na Reki se nismo ustavljali, pač pa smo se odpeljali skozi tunel pod Učko do Buzeta, kjer smo imeli v vinski kleti

degustacijo vin in narezek. Vinska klet v Buzetu ni tako velika kot metliška, so pa vina zelo pitna. Domačini so nas prijazno sprejeli, mi pa smo se jim oddolžili s tem, da smo spili in pojedli vse, kar so nam dali. Če verjamete ali ne, počutili smo se kot doma. Ko pa smo pili, smo se počutili kot v službi.

Po uspešno zaključeni degustaciji (nihče ni ostal v vinski kleti) smo odšli v hotel, kjer smo prespali. Kosilo smo imeli v hotelu. Naš kitarist se je pritoževal nad hrano: »Že spet 'grašak', pa umetni krompir, meso pa sploh ni dobro«. Za solato ni godrnjal, ker je pač pravi vegetarijanec. Nazadnje je dejal, da se počuti kot v naši Betini menzi. Vendar pa je bilo kosilo kljub vsemu okusno in tisti, ki so bili lačni, so ga pojedli. Po kosilu smo se nekateri odpeljali v Motovun, drugi pa so se »zdravili« v svojih sobah. Ogledali smo si mesto na hribčku, in se nato odpeljali v Istrske toplice, kjer smo se kopali in kasneje tudi kegljali. No ja, naše kopanje je bilo kopanje posebne vrste. V bazenu smo zapeli nekaj domačih, skakali v bazen, čeprav ne bi smeli, za zaključek pa še s kopalčkami igrali vaterpolo. Ker nič od tega ne bi smeli počenjati, smo domačinom kasneje dejali, da smo iz Slavonije, nekje od Osijeka.

OTVORI, MARIJO, VRATA

Po kopanju in kegljanju smo se odpeljali nazaj v Buzet, kjer smo večerjali. Tudi večerja ni bila za našega kitarista. Makaroni mu niso ugajali, meso je odrinil, solato pa je pojedel. Po večerji smo plesali v hotelski restavraciji, drugi pa so se odpravili v disco. Po vseh prijetijah smo se odpravili spat, vendar pravega spanja ni bilo. Končno je kitarist dočakal svojih pet minut. S kitaro je hodil od vrat do vrat ter prepeval serenade. V svojih »notah« pa je imel eno samo pesem: OTVORI, MARIJO, VRATA«. Toda kot zakleto, vsa vrata so zanj ostala zaprta. Tovariš res ni imel sreče, mogoče tudi zato, ker ni bilo med nami nobene Marije.

Po naporni noči in okrepčilnem zajtrku, smo se odpeljali proti Poreču. Dočakal nas je v lepem, toda vetrovnem vremenu, tako da ni bilo nikomur prevroče. Končno smo tudi Belokranjci poskrbeli za uspešen zaključek turistične

sezone v Poreču. Dva naša mladince sta namreč pred nami vsemi zabredla v spodnjicah v hladno morsko vodo. Ostali pa smo bili v bundah ter navijali za oba kopalca.

Še do danes nam nista povedala, če sta uživala v kopanju. Glavno pa je, da so turistično sezono v Poreču zaključili prav Belokranjci.

Ko smo se spet zbrali v avtobusu, smo se odpeljali dalje. Mimo Portoroža, Izole in Kopra proti Lipici. Lipica, ki slovi po konjih, nas je zamikala in zato smo se odločili, da jo obiščemo. Nekateri naši »osli« pa so hoteli jahati. Zato so se ta dan v Lipici dogajale čudne stvari. Kitaristu smo svetovali, da naj zajaše ponija, da ne bo padel preveč z visokega.

IMELI SMO SE LEPO

Šofer in skupina naših fantov se je odpravila na ježo, vendar niso prišli na vrsto, ker je bilo Italijanov toliko, kot med II. svetovno vojno. Zadovoljili so se s poniji. Prek praga so, kot Martin Krpan, za rep zvezli vse ponije in tako svetu dokazali, kako so močni. Ko pa so se vračali k avtobusu, so srečali Italijana, ki je na vrvi vodil psa. Spravili so se nadenj in hoteli od njega kupiti psa. Ni jim uspelo, kajti Italijan in pes nista razumela, še manj pa govorila slovensko. Pa smo krenili na pot. Ustavili smo se v Grosupljem v disco. Po dolgem in neuspešnem odpiranju vrat so le popustila, in padla na tla. Vendar pa tu zgodbe iz motela še ni konec. S seboj smo imeli tudi »kuharja«, ki pa ni zaposlen v naši menzi, je pa res zelo sposoben. Menda je njegova specialiteta tatarski biftek. O njegovi nadarjenosti in spretnosti smo se lahko sami prepričali. Testo, jajca in začimbe, ki so zgrmele na tla mimo posode z maso, mu lahko oprostimo, ker je bil biftek res kar okusen. Verjetno pa tistim, ki so čitili za njim, ni bilo lahko.

V Metliko smo se vrnili v poznih večernih urah.

Vsi se radi spominjamo opisanega izleta. Še najbolj je zadovoljen naš kitarist, ki je domov prinesel celo kitaro, v avtobusu je pozabil le kopalke. Prav tako je ostalo v avtobusu par dežnikov in še nekaj drugih stvari. Važno je le to, da smo se imeli lepo, in da so bila sklenjena mnoga nova poznanstva in prijateljstva.

Ivan Malešič

ZANIMIVOSTI

60 LET SVETOVNEGA DNE VARČEVANJA

Ob koncu 19. stoletja so hranilnice različnih dežel začele navezovati medsebojne poslovne stike. Leta 1924 pa so v Milanu ustanovile mednarodni institut za varčevanje. Takrat so sklenile: »31. oktober naj bo vsako leto praznik varčevanja po vsem svetu, da bi se z ustno in pisano besedo širila načela in ideje varčnosti.«

Vsakdo, ki ima prihranek na hranilni knjižici, občuti določeno neodvisnost, samostojnost, samozavest, občuti določeno varnost v življenju in delu ter brezskrbneje gleda v bodočnost.

Z vidika družbeneskupnosti varčevanje dopolnjuje družbeno akumulacijo, ker se denar preko bančnega sistema ponovno vrača v gospodarstvo, doprinaša razvijanju proizvodnih sil, pospeševanju proizvodnih procesov in ustvarjanju pogojev za materialni in kulturni napredek družbe. Prav v naši socialistični družbeni ureditvi je treba posvečati veliko pozornost vzgoji varčevalne zavesti posazmenika.

Varčevanje naj resnično postane navada, potreba in vrhina vsakega člana naše družbene skupnosti.

Ljubljanska banka, Temeljna dolenska banka Novo mesto, vsako leto na različne načine obeleži in opomni tako varčevalce kot občane na svetovni dan varčevanja. V

sodelovanju z Združenjem bank Slovenije je letos tema oktobrskega programa aktivnosti poslovnih bank posvečena računalništvu, oziroma avtomatizaciji poslovanja.

V brošuri »100 6 načinov varčevanja«, ki bo dosegljiva na bančnih pultih, in je hkrati s plakatom nosilna prva programa Združenja bank Slovenije, je vključeno tudi poglavje o osebnih računalnikih in v prilogi je več programov za osebne računalnike. Na ta način bo brošura zanimiva tudi za občane, kot že nekaj let nazaj, ko so bile objavljene teme o varčevanju z energijo, o novih virih energije, o varčevanju s hrano, zbiranju sekundarnih surovin, oziroma o varovanju zdravja in zdravemu načinu življenja.

MARIJA RUS
Ljubljanska banka
Temeljna dolenska banka
Novo mesto

Mi Betini mladinci,
vsi mladi smo ljudje,
se veselimo radi,
kar nam v navadi je.

Če mi sestanek imamo,
smo resni kar se da,
edinole predsednik,
kar naprej reglja.

Predsednik naš po svoje,
je trmast kakor vol,
v službi, na sestanku,
gleda le nežni spol.

MLADINSKA

Pa sekretarka naša,
raztrgati se hoče,
kadar pa nima dela,
se od veselja joče.

Blagajnik naš je pravi,
postaven fant od fare,
blagajna naša prazna,
kot štalà je brez krave.

Vesela smo družina,
čprav smo brez denarja,
a tale sloga naša,
prav vsem nam odgovarja.

Ivan Malešič

Kolpa

Mirno teče reka Kolpa,
neslišno čez travnike, polja.
Teče med vrbami, teče
med brezami belimi.

Marjetice! Kot da bi beli metulji
preletali loko ob reki.
V zlati pšenici
rdeči se makovo cvetje.

V pritajenem šumenju valov,
črček svoje strune uglaš.
Ptice žgolijo pesmi vesele,
čebеле hitijo nabirati med.

Grozdsti, beli, dišeči cvetovi
vabijo, vabijo
k sebi na pašo — na med.
Čebelice hojte! Nabirajte med!

V nočni tišini
krik sove odmeva.
Žabji zbor ob vodi
glasno prepeva.

Sonce spet zjutraj prebuja
spočito naravo.
Cvetje umiva se z jutranjo roso,
Kolpa pa tiho neslišno šumlja.

Alenka Mežnaršič

1984	PRAZNO- VANJE	VELIKO SITO	FIGURA IZ ZETVORKE	MAJHEN ČOLN	DUŠIK	NABRUŠE- NOST	NACE ULAGA	BLUŽABNIK	IZURJE- NOST	OTTO RABINGER
SREČNO 1985					IZREDNO DOBRO SMITH					
ZVEZDA SPRENJE- VALKA							RADO RENS KALIO			DALNA- TIMSKO HOŠKO IME
ŽENSKO IME			ZACASNA URETHA OMAMA JAPONSKO OBLAČILO							
LILI NOVI		KINEMA- TOGRAFI HENČIJA					OZNAKA ZA DINARJE GLAVNO NESTO JAPONSKE			
KDOR VODI TURISTE					ZACETEK TEKME TOVARNA OMJEKU					
IME ČRKE		NOVO VESOLJSKO VOZILO						ANTON ERŠEN TOVARNA IZ KABOVILICE		
PANOJA						DŽINGIS ... POLMER				GREGOR KLANČNIK
TOMA	ANTON NANUT DEL GLE- DALISCA			PRISPEVEK (HRV.) ZBOR						
UMETNOST- MI SLOG V 17. IN 18. STOL.						NESTO V SZ REKA V AVSTRIJI				
VZVIŠENE PESMI			OSEBNI ZAJINEK GLAVNI ŠTEVNIK				IVAN TAVČAR ANTON KOLEVČAR			OSLOV GLAS
ŽIVINO- ZDRAVNIKI										
NESTO V ALŽIRU					GLAVNO NESTO TURČIJE					

SEŠTAVIL: JOŽE NOVAK

VEZILO, glasilo delovnih ljudi Delovne organizacije Beti in Kometa, ureja uredniški odbor: Toni Gašperič (Glavni in odgovorni urednik), Ljilja Maršič, Branko Matkovič, Vida Šegina Matkovič, Matjaž Rus, Jože Gerškšič, Tone Omrzel, Karolina Končar, Marjetka Žele, Jure Matekovič, Irena Flajnik Pezdirc, Milena Pavuna, Janko Bračička, Jože Novak, Dušan Rus, Alenka Badovinac, Miomir Čikič in Mojca Konda. Glasilo tehnično ureja Janez Pezelj.

VEZILO izhaja v nakladi 2300 izvodov, in sicer enkrat na mesec. Grafična priprava, DITC, TOZD GRAFIKA, Tisk: TISKARNA Novo mesto. Naslov izdajatelja: BETI, TOVARNIŠKA 2, METLIKA.